

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เหลมวณิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๓/๒๕๔๖

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ ขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วาระสอง

ศาลจังหวัดลำปางส่งคำร้องของผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๙๕/๒๕๔๔ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุญาตตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วาระสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบได้ความว่า บริษัท บางกอกแคนปิดอลเวนเจอร์ จำกัด โจทก์ ฟ้องนายอนุชา แสงกัดดี ที่ ๑ นายชนก มะโนนคำ ที่ ๒ เป็นจำเลย ในความผิดฐานโอนสิทธิ เรียกร้อง เช่าซื้อ ค้ำประกัน และเรียกค่าเสียหายตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๙๕/๒๕๔๔ ใจความว่า จำเลยที่ ๑ ได้เช่าซื้อรถยนต์จากบริษัทเงินทุนไทยชั่วรง จำกัด โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน และยอมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ต่อมากระทรวงการคลังมีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนไทยชั่วรง จำกัด และอยู่ระหว่างการชำระบัญชีโดยมีองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) เป็นผู้ดำเนินการแทน โจทก์ได้ซื้อทรัพย์สินประเภทสัญญาเช่าซื้อของบริษัทเงินทุนไทยชั่วรง จำกัด จึงได้รับโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทเงินทุนไทยชั่วรง จำกัด ตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ เมื่อจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้ค่าเช่าซื้อให้แก่บริษัทเงินทุนไทยชั่วรง จำกัด เกินกว่า ๒ วัน ติดต่อกันเป็นการผิดสัญญา โจทก์ในฐานะผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องตามสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวได้ทวงถามแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย โจทก์จึงฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระหนี้โจทก์ตามสัญญาเช่าซื้อ

จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การสรุปได้ว่า จำเลยทั้งสองไม่ได้รับหนังสือบอนอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างบริษัทเงินทุนไทยชั่วรง จำกัด กับโจทก์ และไม่ได้ทำหนังสือยินยอมกับการโอนสิทธิเรียกร้องนั้น การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง และจำเลยทั้งสองยื่นคำร้อง

ต่อศาลจังหวัดลำปางได้แจ้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ ซึ่งบัญญัติว่า “การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่นให้กระทำได้โดยไม่ต้องออกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นมาเพื่อจำกัดสิทธิและเสือภาพของบุคคล และมิได้มีผลบังคับเป็นการทั่วไป และมุ่งหมายใช้บังคับเพียงกรณีเดียวคือเฉพาะการโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างบริษัทที่ถูกงับการดำเนินกิจการเพียงไม่กี่รายรวมถึงบริษัทเงินทุนไทยชั้นนำ จำกัด กับโจทก์เท่านั้น ซึ่งเป็นกรณีหนึ่งหรือแก่นบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจงทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาจังหวัดลำปางมีคำสั่งให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัย

ศาลจังหวัดลำปางเห็นว่า ข้อโต้แย้งของจำเลยทั้งสองตามคำร้อง ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่เคยมีคำวินิจฉัย จึงได้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีมติว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วิรรคสองด้วยมติเอกฉันท์

จึงทำคำวินิจฉัยส่วนตนดังต่อไปนี้

คดีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วิรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาในวินิจฉัย”

พิจารณาแล้วเห็นว่าในปัญหาข้อนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า เป็นกรณีที่ศาลยุติธรรมจะใช้มาตรา ๒๗ แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ บังคับแก่คดีของโจทก์ จึงวินิจฉัยต่อไปว่า ตามคำร้องได้ระบุมาตราของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ๑ ที่โต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ อีกทั้งมาตราดังกล่าวของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ๑ ที่ผู้ร้องกล่าวอ้างก็เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาล

จะใช้บังคับแก่คดีและยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานนั้นๆ กรณีเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงรับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัยต่อไป

ปัญหาต่อไป จึงมีว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๙๐ มาตรา ๒๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่นุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย”

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๙๐ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า “การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่นให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระท่อนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรากฎหมายว่า กฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อจำกัดสิทธิและเสรียภาพของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

เนื่องจากในการตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๙๐ ขึ้นใช้บังคับ มีเหตุผลในการประกาศใช้เนื่องจากมีความจำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหา ไม่สามารถดำเนินกิจการไปได้ตามปกติ และคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมา สมควรกำหนดมาตรการในลักษณะของการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินอย่างเป็นระบบตามแนวทางสากลและจัดตั้งองค์กรของรัฐขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินมาตรการดังกล่าว เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงิน ตลอดจนช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สูญเสียของสถาบันการเงิน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ ซึ่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มีเจตนา main ในการตราเพื่อแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินกิจการได้ โดยกำหนดมาตรการในการแก้ไข

บัญหาและจัดตั้งองค์การของรัฐเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ นี้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทุกแห่งที่ถูกทรงบัญการดำเนินกิจกรรมตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ และวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๒๗ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นตามเงื่อนไขในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคสอง

จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

นายปรีชา เฉลิมวนิชย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ